UNIVERSITETET I BERGEN

Styre: Fakultetsstyret ved Det juridiske fakultet
Styresak: 91/16
Møtedato: 13. desember 2016

ORIENTERINGS- OG REFERATSAKER

a) Protokoll fra Studieutvalget
Protokoll fra møte 29.11.2016 følger vedlagt

b) Protokoll fra Forskningsutvalget
Protokoll fra møte 29.11.2016 følger vedlagt

c) protokoll fra HMS-utvalget
Protokoll fra møte 20.10.2016 følger vedlagt

d) valgprotokoll verneombud og hovedverneombud med varaer 2017-2018
Kopi av protokoll til HR-avdelingen følger vedlagt

e) Personalia
Eivind Ramsøy Jerve er tilsatt i den faste stillingen som førstekonsulent tilknyttet Studieseksjonen (2016/1540) fra og med 14.10.2016.

Øyvind Røed er tilsatt som stipendiat (statsstøtterett) ved Det juridiske fakultet for perioden fra og med 15.11.2016 til og med 14.11.2020. Stillingen er en del av forskingsprosjektet *Towards more stability, competitiveness and predictability in the financial sector.*

Marielle Solheim og Hanna Leinebø Slaatta er med virkning fra henholdsvis 1.12.2016 og 16.12.2016 tilsatt som førstekonsulenter i ettårige vikariater i Studieseksjonen. Vikariatene ble lyst ut internt ved UiB (2016/9454).

Brage Thunestvedt Hatløy er tilsatt som stipendiat ved Det juridiske fakultet for perioden fra og med 1.12.2016 til og med 30.11.2019, jf. 2 utlyste stillinger 2016/6478.

Mari Knapskog Nilssen er tilsatt som stipendiat ved Det juridiske fakultet for perioden fra og med 1.1.2017 til og med 31.12.2020, jf. 2 utlyste stillinger 2016/6478.

Yngvil Marie Erichsen er tilsatt som stipendiat ved Det juridiske fakultet for perioden fra og med 1.1.2017 til og med 31.12.2020, jf. 4 utlyste stillinger 2015/6950.

Malin Johansen er frikjøpt fra sin 100 % stilling som stipendiat for å utføre et oppdrag for Riksadvokatembetet i til sammen 6 månedsverk i perioden 1. juni 2016 til og med 28. februar 2017.

Irina Amiand er tilsatt som daglig leder i Jussformidlingen fra 17.november 2016.

Bent Liisberg har sagt opp sin stilling som professor med virkning fra 1.februar 2017.

f) Oppnevnte komitéer

g) Utlysninger

Det er lyst ut en stilling som førsteamanuensis i rettsvitenskap (prosjektleder) – Politi- og påtalerett. Søknadsfrist er 29. desember 2016. Utlysningsteksten følger vedlagt (16/9718).

Asbjørn Strandbakken
Dekan

Øystein Lunde Iversen
Fakultetsdirektør

051216 / BIF

Protokoll fra møte i Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Tirsdag 29. november 2016 kl. 09:30.
Møterom 546

Til stede:
Asbjørn Strandbakken (leder) (a)
Bjørn Henning Østenstad (a)
Anneken Sperr (a)
Jonas Jensen (b)
Kjersti Bakke Sørensen (c)
Håvard Njølstad (d)
Julie Værnø (d)

Sekretær: johanne.spjelkavik@jurfa.uib.no
Studiedekan Bjørnar Borvik i permisjon 1/7 – 31/12 – 2016.

Neste møte: 17. januar 2016

Sak 82/16	**Godkjenning av innkalling og dagsorden**
	Innkalling: Ingen merknader. Dagsorden: Ingen merknader.
Sak 83/16	**Orienteringssaker**
1	Protokoll fra SU 21. oktober. Godkjent på sirkulasjon 25. oktober. ***OBS – ekstern lenke – må lastes ned separat.***
2	Fullmaktsvedtak a) JUS121 Norske og internasjonale rettslige institusjoner Litteratur b) JUS254-2-A Politirett Litteratur c) JUS260-2-B Opphavsrett Hjelpemidler til eksamen d) JUS264-2-A God forvaltningsskikk. Litteratur. e) JUS290-2-A Nytt navn (videre drift ble vedtatt i fakultetsstyret 1. november, se også sak 85/16) f) JUS271-2-A Energy Law. Litteratur. Fullmaktsvedtakene fås ved henvendelse til Johanne.spjelkavik@uib.no
3	En orientering om tendensene i europeisk finansiering av høyere utdannelse.
4	Studieadministrasjonen har foretatt en redaksjonell endring i litteraturlisten for JUS262-2-A Trygderett.
5	Nye fagansvarlige i JUS399 Masteroppgaver 30 studiepoeng.
6	Vedtak i Den sentrale klagenemnden V16. Oversikt og lenke til fulltekst.
Sak 84/16	**Saker til drøftelse/høring/uttalelse**
1	UHRs karakterrapport 2015.
SU uttaler	Studieutvalget tar rapporten til orientering. Den føyer seg fint inn i arbeidet med oppfølging av fellesprosjektet med masteroppgaver. De punktene som påpekes i rapporten, er alle kjente størrelser fra det løpende kvalitetsarbeidet: - Samordningen mellom institusjonene er god - Karakterfordelingen er nå mer «rimelig» sammenlignet med andre fagområder, men det er fortsatt spørsmål om den kan sies å være «riktig» eller «rimelig». - Fellesprosjektet har gitt resultater og bør danne modell for andre fagområder - Tiltak for å få høyre andel interne veiledere og sensorer må vurderes for

Postadresse
Postboks 7806
5020 Bergen

Telefon 55 58 95 00
Post@jurfa.uib.no
Internett www.uib.no
Org no. 874 789 542

Det juridiske fakultet
Telefon 55 58 95 00
Telefaks 55 58 95 10

Besøksadresse
Magnus Lagabøtes plass 1, 5010 Bergen

	oppfølging i aktuelle fagmiljøer på institusjonene - Større «bunker» for sensorene er tilrådelig Rapporten og SU sin uttalelse til den bør legges fram for fakultetsstyret til orientering.
2 ***SU uttaler***	Løypemelding til årsplanen for undervisning. Studieutvalget tar meldingen til orientering. Meldingen presenteres også for fakultetsstyret.
	Vedtakssaker
Sak 85/16	JUS290-2-A. Endring i navn og emnemal. Forslag fra emneansvarlig Søren Koch. Fakultetsstyret vedtok videreføring av emnet i sitt møte 1. november, sak 84/16, og overlot til studieutvalget «å fastsette den nærmere utformingen av emnebeskrivelsen». Denne er nå utviklet i samarbeid med studieadministrasjonen.
Vedtak	Emnemal for JUS290-2-A Comparing Legal Cultures in Europe vedtas som foreslått.
Sak 86/16	JUS276-2-B European Civil and Political Human Rights – endring i emnebeskrivelse. Forslag fra emneansvarlig.
Vedtak	1. Emnets navn endres fra European Civil and Political Human Rights til European Human Rights. 2. «Obligatorisk undervisningsaktivitet: One oral presentation, approximately 20 minutes.» fjernes fra emnebeskrivelsen. 3. «Optional oral presentation, approximately 20 minutes.» går inn i «Undervisningsformer og omfang av organisert undervisning».
Sak 87/16	JUS250-2-B Autonomi og tvang i helse- og sosialsektoren. Midlertidig endret prøvingsform. Forslag fra emneansvarlig.
Vedtak	1. «Obligatorisk undervisningsaktivitet»: Like under overskriften tilføyes: **Våren 2017 er det ingen obligatorisk undervisningsaktivitet.** 2. «Vurderingsformer» gis slik tilføyelse: •I semestre med undervisning: Oppgave teller 50 %, fire timer digital skoleeksamen teller 50 % **Våren 2017 er det bare fire timer digital skoleeksamen; den teller 100 %.** •I semestre uten undervisning: Fire timer digital skoleeksamen.
Sak 88/16	JUS286-2-A Constitution and politics. Midlertidig endret prøvingsform. Forslag fra emneansvarlig.
Vedtak	«Obligatorisk undervisningsaktivitet»: Like under overskriften tilføyes: «**Spring semester 2017 has no mandatory paper.**» Vurderingsformer gis slik tilføyelse: Graded home exam (one week) and four hour digital school exam. **Spring semester 2017: Only four hour school exam, counting 100 %.**
Eventuelt	

Asbjørn Strandbakken
Leder

Johanne Spjelkavik
Sekretær

Sak
Sak 83/16 - 3

En orientering om tendensene i europeisk finansiering av høyere utdannelse.

Rapporten fins her: http://www.eua.be/Libraries/governance-autonomy-funding/public-funding-observatory-2016.pdf?sfvrsn=0

Her er en morsom interaktiv greie man kan klikke på for å se «Total Funding in EUR»: http://www.eua.be/activities-services/projects/eua-online-tools/public-funding-observatory-tool.aspx og endringen fra 2010 til 2016 i europeiske land.

EUA er European University Assosiation – et organ innen Bologna-prosessen. 12 norske enheter er medlem, herunder også UiB.[1]

Uthevinger **med fet skrift** er gjort her.

Rapporten presenteres her som beskrivelse av den større sammenhengen vår finansiering og finansieringsmodell inngår i. Det gjelder særlig de sidene som direkte rettes mot europeiske (EU-) finansieringskilder. Sverige og Norge framstår som unike i perioden 2008-2015, idet det er de eneste som har økt finansieringen til høyere utdanning mer enn økningen i studenttall.

Key findings and messages

The evaluation of the funding situation of universities has become increasingly complex and requires the consideration of various factors such as inflation, student enrolment, economic development and the state of infrastructure. Almost a decade has passed since the start of the financial crisis, but universities across Europe are still feeling the effects.

System trends

- Between 2008 and 2015, public funding to universities **increased in 11 systems** in Europe. However, in seven of these student numbers grew faster than public funding, which makes it difficult for universities in such systems to cater to the expanding student body.
    - **Norway and Sweden** are the two "frontrunners" who have increased their funding to universities since 2008 on a larger scale than the growth of student numbers.
    - Austria, the Flemish-speaking community of Belgium, Denmark, France, Germany, the Netherlands and Turkey are the "growing systems under pressure", meaning they have experienced faster growth in student numbers compared to funding increases.
    - Portugal and Poland are two special cases where funding trends have been generally positive; however, significant budgetary cuts took place in Portugal already before 2008 and the share of public funding to higher education in GDP was initially rather low in both countries.

[1] http://www.eua.be/about/members-directory?country=158

- Public funding to universities **declined in 13 systems** in Europe between 2008 and 2015. On top of the cuts, seven systems experienced an increase in student numbers over the same period of time. In six systems the decline in funding was faster than the decline in the student body.
    - Croatia, Greece, Iceland, Ireland, Spain, Serbia and the UK are the "systems in danger" as their funding to universities decreased while student numbers grew.
    - The Czech Republic, Hungary, Italy, Latvia, Lithuania and Slovakia are the "declining systems under pressure", meaning the decline in funding was larger than the decrease in student numbers in 2015 compared to 2008.
- The funding trajectories significantly vary across the higher education systems both in the short and long run and fluctuate within the systems from one year to another.
- Discrepancies between the systems continue to grow.

Impact

- Among the areas especially hit by the funding cuts are teaching and capital/infrastructure investment.
- The decline in funding had an **impact on staff in the majority of the systems**, resulting in layoffs, lower replacement rates and reduced benefits. Funding for research is impacted to a lesser extent but the EU target of 3% GDP invested in R&D is being missed.
- In 2016, six countries either introduced or expressed their intention to launch new measures to **further differentiate between local or EU/EEA students and non-EU students in terms of tuition fees**.
- Evolving **performance-based funding** frameworks push universities to acquire more competitive funding.
- In many systems universities are called to **increase efficiency and deliver more** for the resources they receive.
- Many national funders that have cut funding expect their universities to **compensate the loss through European funding, which itself is under threat**.
- **European funding is becoming increasingly inefficient** due to low success rates, which translates into high costs for the national systems.

Tilbake til sakslisten

Sak 83/16 – 4

Redaksjonell endring i emnebeskrivelsen for JUS262-2-A Trygderett

Det er avdekket et avvik mellom årstall for boken «Gudrun Holgersen, Arbeidsavklaring og trygdeytelser, Fagbokforlaget, Bergen 2016» som er oppført i emnebeskrivelsen. Holgersen har fått opplyst fra forlaget at boken ble datert i 2016, men den viser seg å være datert til 2015. Etter henvendelser fra studenter, og påfølgende konsultasjon med Holgersen, har studieadministrasjonen rettet oppføringen i litteraturlisten til 2015. Det foreligger ikke noe vedtak.

Tilbake til sakslisten

Sak 83/16 – 5

Nye fagansvarlige i JUS399 Masteroppgaver 30 studiepoeng

Fagansvarlige i JUS399 Masteroppgaver 30 studiepoeng er de vitenskapelige som leder hver sin av våre i alt 17 faggrupper.

Vi har ikke vedtatt noen metode for å oppnevne disse, det anses å være omfattet av emneansvarliges autonomi. I JurAnsatte-wikien er prosedyren beskrevet sånn:

> Tildeling av fagansvar
>
> Det er ikke fattet noe vedtak om hvordan fagansvarlige oppnevnes eller endres. En modell ble utviklet i oktober 2015 av emneansvarlige for JUS399 og administrasjonen, studiedekanen sluttet seg til den:
>
> En avtale inngås mellom dem som går ut som fagansvarlig, den som går inn som fagansvarlig, de kursansvarlige og studiedekanen. Vi stiller ikke opp særskilte formkrav. De fire nevnte partene kommer til enighet, og en av dem sender en skriftlig melding (bare en enkel e-post) til administrativt ansvarlige for JUS399 masteroppgave@jurfa.uib.no med kopi til SU (ved Johanne Spjelkavik), sånn at SU kan holdes orientert.

Denne prosedyren er nå fulgt for tre fagområder sitt vedkommende:

- Faggruppen i Menneskerettigheter, internasjonal strafferett og flyktningerett: Terje Einarsen skal ha forskningstermin våren 2017. Erling Johannes Husabø vikarierer derfor som fagansvarlig det semesteret.
- Faggruppen i Dynamisk tingsrett, pant og konkurs: Arnt Sjefstad slutter som fagansvarlig for denne faggruppen. Johan Giertsen tar over fagansvaret fra våren 2017.
-

Tilbake til sakslisten

Sak 83/16 – 6

Oversikt over vedtak i Den sentrale klagenemnden våren 2016.

Dette gjelder saker som Det juridiske fakultet har oversendt nemnden, så vel klagesaker som fuskesaker. Her presenteres bare en *oversikt* over sakene.

Fra lenken her: http://vedlegg.uib.no/?id=dac5e15333503eb3392dcbe8b5c9d4a0 kan sakene lastes ned i sladdet fulltekst i 30 dager fra 16. november – ***OBS*** – det er en fil på 126 sider.

2016 01 21

2015/11055 – 81/15 Tekstsammenfall I skriftlige arbeider H15 – JUS122.

Kursgodkjenning og eksamen annullert. Utestengt vårsemesteret 2016.

13/16 (18. februar): Påklaget til Felles klagenemnd:

Vedtaket i Den sentrale klagenemnden ble stadfestet.

2015/5169 – 86/15 Sakskostnader i sak 44/15 (klage over vedtak om tap av studierett, der studenten fikk medhold).

Medhold.

2015/12425 – 87/15 Tekstsammenfall i skriftlige arbeider H15 - JUS280-2-A.

Eksamen annullert, utestengt ett år.

I forbindelse med denne saken valgte UiB å forelegge for Kunnskapsdepartementet spørsmålet om orientering til hjemmeuniversitetet der innreisende studenter blir utestengt.

Kunnskapsdepartementet besvarte henvendelsen den 30. juni (2016/7152). Departementet presenterer en fornuftig og grundig drøftelse, og konkluderer: «Departementet mener det ikke er hjemmel for informasjonsutveksling mellom norske og utenlandske utdanningsinstitusjoner om utestengingsvedtak etter universitets- og høyskoleloven eller annen norsk lovgivning.»

2015/13526 – 88/15 Klage over avslag på søknad om sensur etter manglende vurderingsmelding.

Ikke medhold.

2015/10727 – 89/15 Klage over saksbehandlingsfeil i sensuren i JUS399.

Ikke medhold.

2015/10025 – 3/16 Klage over avslag på endelig godkjenning av emner fra utvekslingsopphold.

Ikke medhold.

2015/13313 – 4/16 Klage over underkjent obligatorisk deltakelse.

Ikke medhold. (Se også samme sak – 20/16 – den 19. mai, 2016.)

2016 02 18

15/12779 – 01/16 Brudd på bestemmelser om hjelpemidler til eksamen.

Eksamen annullert. Utestengt våren 2016.

2015/12843 – 02/16 Brudd på bestemmelser om hjelpemidler til eksamen.

Eksamen annullert, utestengt våren 2016.

Vedtaket påklaget, klagen behandlet 21. april. Oversendt Felles klagenemnd **Vedtaket i Den sentrale klagenemnden stadfestet**.

2016/100 – 07/16 Brudd på bestemmelser om hjelpemidler til eksamen.

Eksamen annullert. (Se også samme sak 21. april.)

2016 03 17

2016/159 – 10/16 Brudd på bestemmelser om hjelpemidler til eksamen.

Eksamen annullert.

2016 04 21

2016/100 – 07/16 **Advokatsalær settes ned til et beløp tilsvarende 10 timer**.

2016 05 19

2016/2292 – 18/16 Tekstsammenfall i skriftlige arbeider.

Kursgodkjenning og eksamen annullert.

2016/3144 – 19/16 Klage på formelle feil ved sensur.

Ikke medhold.

2015/13313 – 20/16 Klage over avslag på søknad om ny forholdsmessighetsvurdering.

Ikke medhold. (Se også samme sak – 20/16 – den 21. januar, 2016.)

2016/3476 – 22/16 Klage over formelle feil ved eksamen.

Ikke medhold.

2016 06 09

2016/3924 – 26/16 Tekstsammenfall i skriftlige arbeider.

Kursgodkjenning og eksamen annullert.

2016/3895 – 27/16 Tekstsammenfall i skriftlige arbeider.

Kursgodkjenning og eksamen annullert.

2016/3899 – 28/16 Tekstsammenfall i skriftlige arbeider.

Kursgodkjenning og eksamen annullert.

2016/4029 – 29/16 Klage over avslag på søknad om vurderingsmelding etter frist.

Ikke medhold.

Tilbake til sakslisten

Sak 84/16 – 1

UHRs karakterrapport 2015 – MNT-fag og juridiske fag

Karakterrapporten fins her: http://www.uhr.no/documents/Karakterrapport_2015___endelig_versjon.pdf

Rapporten ble presentert i nasjonalt fakultetsmøte den 19. oktober. UHR holdt et seminar i Oslo den 20. oktober, der en stor del var viet presentasjon av og diskusjon rundt karakterrapporten. Resten var viet diskusjoner rundt karakterer og karaktersystemer – herunder sensur – generelt.

Karakterundersøkelsene til UHR er en etablert ordning med periodisk undersøkelse av karakterbruken på sektorens fagområder. Formålet er å sikre en ensartet karakterbruk, i overensstemmelse med hensikten da skalaen ble innført i 2003: En A er en A uansett hvor du treffer den.

De gjennomgående høye karakterene på masteroppgaver er det underliggende temaet. UHRs analysegruppe peker på noen momenter:

- Opphør av ordningen med at veileder sensurerer
- Fellesprosjektet for masteroppgaver (felles læringsmål, retningslinjer for veiledere og retningslinjer for sensorer samt karakterbeskrivelser)
- Flere interne veiledere og sensorer
- Større «bunker» til sensur

Dette er alt sammen momenter vi har gjennomført og har som målsetning å gjennomføre.

I det videre siteres fra rapporten:

«*Karakterpanelet vurderte til sammen tolv masteroppgaver, fire fra hver av institusjonene. Oppgavene ble valgt innen karakterintervallet A–C, siden det har vært et særlig fokus på at juridiske fag har gitt gode karakterer på masteroppgaver*.»

[…]

«Det er stor grad av sammenfall mellom opprinnelig karakter og karakterpanelets vurdering: på 8 av oppgavene er det samme karakter, på 3 arbeider gir karakterpanelet bedre karakter enn ved opprinnelig sensur og på ett arbeid gir karakterpanelet dårligere karakter.

Antallet oppgaver er lite, men karakterpanelet gir uttrykk for at hovedinntrykket er at det eksisterer felles forestillinger om riktig bruk av karakterene.»

[…]

I det følgende presenteres utdrag fra avsnitt 2.6 Analysegruppens merknader og anbefalinger

Karakterrapporten for juridiske fag er konsentrert om masteroppgaver i samsvar med tidligere anbefalinger fra analysegruppen. Den konkrete undersøkelsen og karakterstatistikkene viser at fagmiljøene har gjennomført tiltak og oppnådd resultater i tråd med målsetningene for arbeidet med samordning av bruken av karakterskalaene:

- Det synes å være en god samordning mellom institusjonene

- Karakterfordelingen på masteroppgaver i juridiske fag synes nå mer «rimelig»sammenlignet med andre fagmiljøer.

Det er relativt små forskjeller mellom UiB og UiO, mens UiT skiller seg litt ut. Andelen A + B og beregnet gjennomsnitt er nesten like ved UiB og UiO, mens UiT har en del lavere andel A + B og beregnet gjennomsnitt. Dersom vi ser på statistikk for de siste to årene, kan det se ut som forskjellene mellom institusjonen er blitt en del større. Andelen A + B øker litt ved UiB, mens den går ned ved UiO og UiT. Dette er imidlertid svingninger over kort tid.

Det er interessant at endringer i karakterfordelingene ved UiB og UiO i så stor grad faller sammen med om veileder sensurerer egen kandidat eller ikke. Dette spørsmålet er også tatt opp i noen av delrapportene i MNT-undersøkelsen, og analysegruppen anbefaler at veileders rolle ved vurdering av masteroppgaver og prosessen kring oppnevning av ekstern sensor blir vurdert nærmere ved institusjonene.

Karakterpanelet har ikke vurdert masteroppgaver på 60 studiepoeng,[…]

Karakterfordelingen på 60 studiepoengs masteroppgaver viser en særskilt profil ved UiB og UiO med over 90 prosent A + B. Karakterpanelet opplyser at det er strenge krav for å skrive store masteroppgaver ved UiB. I perioden 2008–2015 er det bare en av 63 kandidater som har fått karakteren C, mens 9 kandidater har fått B og 53 har fått A. En må da stille spørsmål ved om kravene til prestasjonene er for lave og om hensikten med å bruke gradert karakterskala på slike programmer.

Selv om karakterundersøkelsen bare gjelder masteroppgaver, kan det være interessant å se på karakterfordelingen også for emneeksamener. I tabellen nedenfor vises karakterfordelingen i 2015 for emneeksamener i bachelorprogrammene ved høgskoler og universitet som ikke har masterprogrammer, og for emneeksamener i de integrerte masterprogrammene.

Tabell 4. Karakterfordeling for emneeksamener i bachelor og integrert master i juridiske fag i 2015

	A	B	C	D	E	F	Antall	Snitt
HBV – bachelor	4,7	19,4	33,2	22,2	11,7	8,9	428	2,54
HiL – bachelor	5,4	21,0	36,0	24,4	9,2	4,0	1 844	2,72
HiM – bachelor	7,3	19,9	28,9	22,5	13,2	8,3	1 078	2,56
UiA – bachelor	7,3	24,6	35,6	22,2	7,3	3,1	1 108	2,89
UiS – bachelor	10,7	28,0	33,3	17,3	7,7	3,1	718	3,03
UiB – integrert master	9,8	26,6	39,1	16,6	5,6	2,3	6 455	3,08
UiO – integrert master	11,8	26,6	35,4	17,4	5,9	2,9	6 310	3,09
UiT – integrert master	8,7	19,5	35,4	22,0	10,2	4,3	1 942	2,76

Det er betydelige forskjeller i karakterfordelingen mellom institusjonene, og vi ser at det ikke bare er forskjeller mellom bachelor- og de integrerte masterprogrammene. Forskjellen mellom høyeste og laveste snittkarakter er 0,49 i bachelorprogrammene, mens den er 0,33 i de integrerte masterprogrammene.

Forskjellen i karakterfordeling på masteroppgaver sammenlignet med andre emner gjelder for hele sektoren. Dersom vi ser på fordelingen i 2010 og 2015, har vi hatt følgende utvikling når det gjelder andelen A + B.

Tabell 5. Andel A + B i 2010 og 2015. Emner og masteroppgaver[3]

	2010	2015	Endring
Juridiske fag – emner	36,4	35,2	–1,2
Juridiske fag – masteroppgaver	79,5	64,7	–14,8
Andre utdanninger – emner	37,1	37,7	0,6
Andre utdanninger – masteroppgaver	68,0	63,2	–4,8

Det er store forskjeller mellom karakterfordelingene på masteroppgaver og andre emner. Det har vært en betydelig nedgang i andelen A + B på masteroppgaver fra 2010 til 2015. Nedgangen er vesentlig større i juridiske fag enn i andre utdanninger, og i 2015 er det om lag samme prosentandel A + B på masteroppgaver i juridiske fag som i andre utdanninger under ett.

Det er altså en etablert og generell felles praksis i sektoren at karakterfordelingen er vesentlig annerledes på masteroppgaver (og bachelorarbeider) enn i emneeksamener. Fordelingen på masteroppgaver har nærmet seg fordelingen på andre emner, men det er fortsatt et spørsmål om karakterfordelingen på masteroppgaver kan sies å være «riktig» eller «rimelig».

Analysegruppen viser til at de tiltakene som karakterpanelet i juridiske fag har drøftet er gjennomført eller blir fulgt opp. Fellesprosjektet for å utarbeide en felles plattform for rammene rundt oppgaveskrivingen har resultert i felles retningslinjer for læringsmål og felles instrukser for veiledning for sensorer. Dette synes å ha gitt resultater, og tilsvarende opplegg bør vurderes innenfor andre fagområder.

Spørsmålet om tiltak for å få høyere andel av interne i veilednings- og sensorarbeid er interessant og viktig. Det samme gjelder spørsmålet om formatet på masteroppgaven. Analysegruppen anser imidlertid dette for å være spørsmål som i hovedsak må følges opp i de aktuelle fagmiljøene og ved institusjonene.

Det er en viktig problemstilling innen flere fagområder at eksterne sensorer bør delta i vurderingen av flere oppgaver, slik at de får større erfaring med vurderingsformer og karaktersettingsrutiner.

Tilbake til sakslisten

Sak 84/16 – 2

LØYPEMELDING: ÅRSPLAN FOR UTDANNING 2016

Innledning 13

1. Studiekvalitetstiltak 14

1.1 Oppfølging av studiebarometeret: Utfordringer i studiekvalitetsarbeidet i 2016 14

1.1.1 Læring på tvers av emner 14

1.1.2 Kontakt med forskerne og forskning 14

1.1.3 Medvirkning 15

1.2 Planer for utvikling av studietilbudet: Ny studieordning 15

1.3 Digitalisering 15

1.3.1 Digital eksamen 15

1.3.2 Mitt UiB 15

1.3.3 Evalueringspanel 16

1.3.4 Studiekvalitetsseminar 16

1.4 Godkjenning og oppfølging av sensorer og tildeling av oppdrag 16

1.5 Kvalitetssikring av sensur/klagesensur 17

1.6 Spesialemner 17

1.7 Masteroppgave 17

1.8 Emneansvar 18

2. Læringsmiljøtiltak 18

2.1 Internt opplæringstilbud for ansatte i studieseksjonen 18

2.2 Studentmottak for nye studenter som starter direkte på 2., 3. og 4. studieår 18

2.3 Arbeidsgruppeledere 19

2.4 Integrering av de innreisende studentene 20

3. Evaluering 20

4. Etter- og videreutdanning 20

5. Internasjonalisering 21

5.1 Implementering og evaluering av JUS134-Kina 21

5.2 Kombinasjon av studier og praksis i Kina 21

5.3 Implementering av obligatorisk engelsk spesialemne – internasjonalisering hjemme 22

5.4 Tiltak for å heve kvaliteten og læringsutbyttet ved utveksling 22
6. Dragefjellet lærings- og formidlingssenter 23
6.1 Filming av forelesninger 23
6.2 Faglige tilpassede presentasjoner 23
6.3 Filming av emnepresentasjoner 23
6.4 Tverrfaglighet 24
6.5 Oppdrag for andre fagmiljø 24
6.6 Filming av disputaser 24
7. Andre tiltak 24
7.1 Lærlingeordning 24
7.2 Administrativ effektivisering, kvalitetsutvikling og forenkling 24
8. Utvikling som har skjedd utover tiltakene nedfelt i årsplanen 25
8.1 Honorarskjema 25
8.2 Digital evaluering 25
8.3 Rekruttering/presentasjonsfilm – Det juridiske fakultet 26
8.4 Prosjektsøknader til Norgesuniversitetet 26
8.5 Dokumentasjon av seminarer – internt og eksternt 26
8.6 UTFORSK-midler fra Senter for internasjonalisering av utdanning (SIU) 27

Innledning

Årsplan for utdanning 2016 er et retningsgivende dokument for studiedekanens og studieseksjonens arbeid fra mars 2016 til mars 2017, og er et redskap for å identifisere hvilke områder som skal prioriteres for å realisere fakultetets utdanningsstrategi. Utkast til årsplan ble behandlet av Studieutvalget og Fakultetsstyret i mars 2016.

Fakultetsstyret vedtok ny strategi i august 2016, og det ble i styremøtet 1. november vedtatt at strategien skal nedfelles i handlingsplaner for utdanning, forskning og formidling. Arbeidet med planene vil starte opp våren 2017, og vare ut 2019. Årsplanen for utdanning 2016 vil gjelde frem til ny handlingsplan for utdanning er vedtatt.

Studiedekanen har hatt permisjon fra sitt verv hele høsten 2016, og det er derfor naturlig at enkelte prosjekter først kan settes i gang fra våren 2017. I permisjonsperioden håndteres løpende saker av dekanen. Her følger en oversikt over hvor langt fakultetet har kommet i å gjennomføre planen så langt.

Studiekvalitetstiltak

1.1 Oppfølging av studiebarometeret: Utfordringer i studiekvalitetsarbeidet i 2016

1.1.1 Læring på tvers av emner

I følge årsplanen skal studiedekanen i samarbeid med studieseksjonen se på mulige strategier for å gi studentene større innblikk i forskningens og forskernes verden gjennom hele studiet.

Fakultetet jobber med å etablere strukturer som skal bidra til at arbeidet med digitalisering av forskningsformidling og undervisning knyttes nærere sammen. Ny formidlingsrådgiver er på plass på nyåret, og hun vil også være sentral i dette arbeidet.

Vi har søkt midler fra Norgesuniversitetet høsten 2017 til et prosjekt som bl. a. skal bidra til å knytte emnene på 1. studieår bedre sammen. Prosjektet er et skrivekurs som skal holdes gjennom hele det første studieåret (se punkt 8.4). Vi vurderer om prosjektet kan realiseres uavhengig av om fakultetet mottar midler.

1.1.2 Kontakt med forskerne og forskning

Arbeidsgruppelederne 2015/2016 evaluerte oppgavegjennomgangsmøtene med emneansvarlige og den skriftlige veiledningen som de emneansvarlige utarbeider til dem i vår.[2] Funnene er formidlet til alle emneansvarlige på 1. og 2. studieår. Evalueringen peker på noen grep som emneansvarlige kan gjøre for i enda større grad å gjøre nytte av arbeidsgruppeledernes kompetanse.

Studentene som skriver stor masteroppgave (60 sp) tilknyttet et prosjekt eller en forskergruppe er de studentene som kobles tettest til forskningen. Per i dag er det totalt 13 studenter som er undervisningsmeldt til JUS398. 2 av disse studentene skal levere i desember.

5 av studentene skriver oppgave med stipend fra fakultetet:

- 2 studenter skal tildeles totalt 100 000,- hver fra GOVLAND-prosjektet[3]
- 1 student skal tildeles totalt 100 000,- fra Sparebanken Vests allmennyttige fond (Klimarettsoppgave)
- 2 studenter har fått tildelt 15 000,- hver fra forskergruppen i sivilrett.

Alle de som mottar stipend startet i høst.

Vi har også lyst ut inntil to reisestipend for komparative masteroppgaver der kinesisk rett inngår i sammenlikningsgrunnlaget med oppstart våren 2017. Stipendene inngår som del av det større 4-årige Kina-prosjektet som fakultetet fikk innvilget UTFORSK-midler[4] fra SIU (Senter for internasjonalisering av utdanning).

---

[2] «Evaluering oppgavegjennomgang og skriftlig veiledning for arbeidsgruppeledere», juli 2016. Hver emneansvarlig fikk i tillegg en rapport med data for eget emne.

[3] "Legal governance in land use planning. Balance between national and municipal power and between private initiative and public control" (GOVLAND). Et forskningsprosjekt under DEMOS-programmet i Norges forskningsråd som ledes av Ingunn Myklebust.

[4] Programmet gir støtte til faglig fundert samarbeid innen høyere utdanning, med sikte på langsiktige og institusjonelt forankrede samarbeidsrelasjoner med Brasil, India, Japan, Kina, Russland og Sør-Afrika. Fakultetet har fått til å videreutvikle samarbeidet med Kina om både studentutveksling og forskningssamarbeid.

1.1.3 Medvirkning

Arbeidet med ny og mer dyptgående emneevaluering vil også se på måter å synliggjøre klarere for studentene hva som følges opp og hvordan, og også være tydeligere på hvorfor faglige og pedagogiske hensyn noen ganger tilsier at innspill ikke tas til følge.

Fakultetet har fortsatt den gode dialogen med JSU, og vi vil fortsette å bidra til å fremme studentutvalget og studentdemokratiet der det er mulig.

1.2 Planer for utvikling av studietilbudet: Ny studieordning

Delinnstilling II fra studieordningskomiteen ble forelagt styret til orientering i juni 2016. Dekanatet vil presentere delinnstilling II i et allmøte i løpet av våren 2017.

1.3 Digitalisering

1.3.1 Digital eksamen

Alle fakultetets eksamener gjennomføres i dag digitalt, og som det fremgår av årsrapporten for utdanning 2015, har implementeringen av digital eksamen ved fakultetet vært vellykket.

Klagesensur gjøres digitalt, men det er fortsatt ikke mulig å behandle sensurklagene i Inspera. Signalene fra DigUiB er at denne funksjonaliteten ikke står veldig høyt på listen over Insperas utviklingsprosjekter, så det er usikkert når dette eventuelt kan komme på plass..

Så langt i 2016 er det fortsatt langsvarsoppgave og hjemmeeksamen som dominerer som vurderingsformer. Vi vil fortsette å oppmuntre og tilrettelegge for eksperimentering, og studiedekanen har denne høsten satt i gang et prosjekt der professor Arild Raaheim ved Institutt for pedagogikk samarbeider med fire av våre emneansvarlige for å se om de kan prøve ut alternative vurderingsformer på sine emner. Dette arbeidet skal presenteres for de andre emneansvarlige på 1. – 4. studieår på studiekvalitetsseminaret i januar 2017(se punkt 1.3.4).

1.3.2 Mitt UiB

Fra og med høsten 2016 har fakultetet tatt i bruk ny digital læringsplattform, Mitt UiB, på alle studieårene. Opplæring er gitt aktuelle ansatte ved fakultetet både i forkant av høstsemesteret og direkte etter hvert som noen har hatt spørsmål. Siden Mitt UiB er en læringsplattform mer enn en informasjonskanal, har underviserne fått ansvar for å legge inn og publisere det faglige materialet i sine emner. På denne måten får de bedre innsikt i Mitt UiB og kan lettere se hvilke muligheter for læring som ligger i systemet. Overgangen til Mitt UiB har gått fint uten større utfordringer. Jo mer underviserne tar i bruk Mitt UiB jo bedre kjent blir alle ansatte med de mulighetene som ligger i systemet.

Studentene som nå er på 2. studieår og studenter på 3. studieår har gitt uttrykk for at de er mer fornøyd med Mitt UiB enn Mi side. Det bør likevel nevnes at mengden e-poster studentene mottar på enkelte emner oppfattes som negativt. Mitt UiB er laget slik at studentene kan få varsel på e-post hver gang det legges ut emneinnhold, filer, kunngjøringer eller diskusjoner. Vi har ikke god nok kjennskap til hvordan studentene bruker varsler og heller ikke hvordan de får med seg ny informasjon dersom de slår av disse (det er mulig å endre/slå av varsler, men dette gjelder i så fall alle emner). Ansatte må derfor tenke gjennom hva vi informerer om og hvordan/hvor, slik at viktig informasjon ikke drukner i mengder av mindre relevant informasjon.

I Mitt UiB kan ikke studentene være anonyme i diskusjoner. I noen emner har det gjort at den digitale diskusjonsdeltakelsen fra studentene har sunket, og noen emneansvarlige har derfor valgt å fortsatt benytte Edublogs. Problemstillingen er meldt videre til DigUiB. Det er uheldig at studentene må forholde seg til flere digitale læringsplattformer, og fakultetet håper studentene vil venne seg til diskusjonsmulighetene i Mitt UiB.

1.3.3 Evalueringspanel

Fakultetet har etablert et evalueringspanel bestående av to studenter, professor Rune Krumsvik fra institutt for pedagogikk[5], Dragefjellet lærings- og formidlingssenter og representanter fra administrasjonen. Panelet skal evaluere og gi råd for videre utvikling av den digitale satsningen på utdanningssiden. Panelet har hatt et møte i vår der et bredt utvalg av digitalisert materiale til undervisning ble gjennomgått. Møtene skal holdes mer jevnlig og planmessig i 2017, og vi vurderer også å utvide panelet med flere av fakultetets undervisere.

1.3.4 Studiekvalitetsseminar

Fakultetet arrangerer studiekvalitetsseminar i januar 2017. Seminaret vil være et arbeidsseminar for de emneansvarlige på studiets fire første år sammen med relevante personer fra studieseksjonen og eksterne ressurspersoner. Seminaret skal gi emneansvarlige drahjelp til å utarbeide digitale elementer i emnene sine – det være seg filmsnutter, utvikling av vurderingsformer eller nye måter å ta i bruk Mitt UiB for å understøtte og videreutvikle emnene.

Deltakerne må starte forberedelsene i forkant av studiekvalitetsseminaret, og det ble arrangert workshop for de emneansvarlige som skal delta 14. november. Programmet for seminaret vil derfor i stor grad bli styrt av hva de emneansvarlige har hatt et ønske om å arbeide med.

1.4 Godkjenning og oppfølging av sensorer og tildeling av oppdrag

Studiedekanen og studieseksjonen utarbeidet og implementerte våren 2016 nye retningslinjer for godkjenning av sensorer og undervisere med det formål å kvalitetssikre våre sensorer gjennom å spisse de formelle kravene vi stiller til dem. Kravet om minimum to års arbeidserfaring (m.v.) for å bli sensor ved fakultetet gikk fra å være praksis til å bli formalisert, og det ble presisert at søkers samlede karakterbilde vil inngå som en del av vurderingen. Videre ble ansvarsfordelingen hva angår rekruttering av undervisere tydeliggjort, og nytt skriftlig materiale til sensorene utarbeidet. Arbeidet ble gjort i nært samarbeid med studiedekanen.

I årsplanen ble det formidlet et ønske om å gi våre sensorer tettere og mer spesifisert oppfølging, deriblant ved bruk av vårt eksterne nyhetsbrev. Arbeidet med å lage et eget nyhetsbrev for sensorene er i gang, og vi planlegger å få sendt første brev på nyåret.

Studieseksjonen har også planer om å opprette en egen nettside for sensorer, der det meste av nødvendig informasjon som ellers blir formidlet via sensorbrev o.l. skal være tilgjengelig. Når denne siden blir en realitet er foreløpig ikke klart, men man kan se for seg at den kommer i løpet av våren 2017.

---

[5] En av Krumsviks forskningsområder er digitale læringsverktøy, og han leder bl.a. forskningsgruppen Digitale læringsfellesskap ved Institutt for pedagogikk. Han sitter også i styringsgruppen for DigUiB.

1.5 Kvalitetssikring av sensur/klagesensur

Fakultetet har siden innføring av blindsensur fra høstsemesteret 2014 revidert arbeidsform to ganger for å sikre god kvalitet i sensurarbeidet. Tiltakene som ble iverksatt høsten 2015 videreføres i 2016, og det er satt i gang et arbeid med systematisk erfaringsinnhenting, både fra emneansvarlige og fra klagesensorer. Det føres nøye statistikk over utfallet av klagesaksbehandlingen, og de iverksatte tiltakene for kvalitetssikring av klagesensuren vil bli evaluert våren 2017. De emneansvarlige skal involveres i denne prosessen.

1.6 Spesialemner

Fakultetsstyret fikk høsten 2015 en oversikt over utfordringene som knytter seg til administrasjonen av fakultetets spesialemner.[6] I kjølvannet av dette har studiedekanen sammen med studieseksjonen i løpet av våren 2016 gjennomgått nøkkeldata i emnebeskrivelsene, altså materielle og formelle forhold som har betydning for driften av emnene[7] og det er foretatt noen justeringer. Dette bidrar til bedre informasjon til studentene, og samtidig en mer håndterlig og forutsigbar arbeidshverdag for de studieårsansvarlige, som administrerer et stort antall emner.

Studiedekanen har i løpet av våren 2016 hatt møter med de emneansvarlige for høstemnene. Det har særlig blitt kommunisert at man må overholde frister for at emnene skal kunne fungere tilfredsstillende.

Dersom nøkkelinformasjon ikke er klar innen gitte frister kan resultatet bli at emnet ikke avholdes det påfølgende semesteret.

Studiedekanen har satt i gang en gjennomgang av spesialemneporteføljen, og flere emner har allerede blitt kuttet.[8] Det kan også være snakk om ytterligere kutt. Det er også aktuelt å slå sammen emner, og det er oppnådd enighet mellom de emneansvarlige for JUS250-2-A (Velferdsrett) og JUS250-2-B (Autonomi og tvang i helse- og sosialsektoren) om å opprette et 20-poengs spesialemne. Ellers er det innført en stopp i opprettelsen av nye spesialemner inntil videre, med unntak av opprettelsen av JUS292-2-A (Introduction to Chinese Law) som ble sett på som et ledd i fakultetets strategiske satsning. Rundt 20 studenter deltok på forelesningene, og 23 studenter er oppmeldt til eksamen.

I styresak 78/16 redegjøres det i mer detalj for dagens status, og det er også fremlagt tall fra siste år.

Arbeidet med gjennomgang av spesialemneporteføljen tas opp igjen våren 2017.

1.7 Masteroppgave

SU fikk en statusrapport for fellesprosjektet mellom de tre juridiske fakultetene for å samordne læringsmål, veileder- og sensorinstruks samt karakterbeskrivelser i mars 2016[9]: «Alle tre fakulteter har altså iverksatt (sin versjon av) de nye læringsmålene, veilederveiledning og sensorveiledning. Tromsø og Bergen har nye karakterbeskrivelser, Oslo har valgt å beholde de generelle uten tilføyelser.»

---

[6] Sak 73/15

[7] Forkunnskapskrav, vurderingsformer og -ordninger, obligatoriske aktiviteter med mer

[8] JUS279-2-A og B ble kuttet høst 2015. JUS258-2-A er kuttet fra og med vår 2016 (videreføres delvis i det eksisterende emnet JUS258-2-B). JUS259-2-A ble kuttet fra og med høst 2016, mens JUS274-2-A kuttes fra og med vår 2017.

[9] http://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/protokoll-su-20160303-sak-7-22.pdf

Vi har ikke et felles sensorbrev, men i Bergen har vi ved behandling i SU (24. mai) og fakultetsstyret utarbeidet sensorbrev som tar opp endringene. Styret ba om å bli orientert om oppfølging med hensyn til sensorbrev, karakterfordeling og blind klagesensur. Dette er rapportert.

I høst har UHR lagt fram sin årlige karakterrapport. Denne gangen var masteroppgaver fra JUS gjenstand for undersøkelse og rapport. Vi har fått gode tilbakemeldinger på to punkter: For at vi har tatt veileder ut av sensuren og for fellesprosjektet. UHR påpeker likevel at vi fortsatt har betydelig overvekt på A og B i karaktersettingen. Vi vil fortsette å holde utviklingen under oppsyn.

1.8 Emneansvar

En helhetlig gjennomgang av emneansvaret vil være nært knyttet til prosessen med å utvikle evalueringen av emnene, samt utviklingen av digital teknologi og alternative vurderings- og undervisningsformer i undervisningen. Dette arbeidet vil for alvor starte i løpet av våren 2017. Gjeldende godskrivingssatser vil bli gjort tilgjengelig i ansattwikien.

Læringsmiljøtiltak

1.9 Internt opplæringstilbud for ansatte i studieseksjonen

Studieseksjonen og DigUiBs prosjektgruppe for Digital eksamen var vertskap for et studieadministrativt erfaringsseminar om digital eksamen for hele UiB i mars 2016. I juni 2016 var studieseksjonen ved seksjonssjef teknisk arrangør for det første studieadministrative seminaret for hele UiB.

Internt ved fakultetet har vi hatt mest fokus på å lære opp nye medarbeidere, utvikle opplæringsprogram for nyansatte, overføring av kunnskap og kompetanse mellom medarbeidere og kvalitetsheving av eksisterende rutine- og prosessbeskrivelser og maler. Vi arrangerte et internt kurs i wikiarbeid i høst og har arbeidet systematisk med utviklingen av kurs og erfaringsutveksling på flere områder for vinteren 2016/2017. Flere i seksjonen vil bidra i arrangement i regi av Studieadministrativt lederforum våren 2017. Det er også flere av seksjonens medarbeidere som bidrar inn i sentrale prosjekter og prosesser ved UiB.

1.10 Studentmottak for nye studenter som starter direkte på 2., 3. og 4. studieår

I og med at antallet studenter som begynner rett på 2., 3. og 4. studieår stadig øker har studieseksjonen sammen med faglig ledelse vektlagt å fortsette utvikling og tilrettelegging av mottaket for denne gruppen. Høsten 2015 ble det opprettet egne faddergrupper for nye studenter på 3. og 4. studieår, og dette ble – i samarbeid med Juristforeningen – videreført i år.

Årets nyskapning var egne informasjonsmøter for studenter som ikke begynner rett på 1. studieår. Formålet var primært å gi alle studentene bedre tilpasset informasjon, og dermed en enklere studiestart. Møtet som var planlagt for de som skulle begynne på 3. studieår ble imidlertid avlyst i siste liten, da det viste seg at det ble klart at det kun ville møte tre studenter. Disse studentene deltok derfor på møtet for 4. studieår, men mye av informasjonen som ble gitt på dette møtet opplevdes nok ikke som veldig relevant for disse. Vi vil derfor planlegge et eget møte for denne studentgruppen neste år.

Høstens semesterregistrering ble i hovedsak gjennomført via mobiltelefon og var tilpasset de ulike studentkategoriene, med en egen registreringsstasjon for 3. og 4. studieår. Dette forenklet

registreringsprosessen betraktelig, og vil bli gjentatt i 2017. Fakultetets tidlige saksbehandling av innpass-saker gjør at disse studentene har en komplett utdanningsplan når de begynner, og dette er et absolutt pluss for studentene (og studieseksjonen).

Semesterstart 2016 er bl.a. evaluert via elektronisk spørreskjema til studentene. Hovedtendensen blant de som besvarte undersøkelsen ser ut til å være at et eget opplegg for 3. og 4.årsstudentene er positivt. Resultatene vil gjennomgås nøye i forbindelse med planleggingen av neste års semesterstart, slik at vi kan få justert og tilpasset opplegget der det måtte være nødvendig.

1.11 Arbeidsgruppeledere

Vi viderefører kollegaveiledning som obligatorisk element i emnet JUS329 Universitetspedagogisk rettleiing etter gode evalueringer fra fjorårets kull. Vi vil også fortsette samarbeidet med universitetspedagogikkmiljøet i gjennomføringen våren 2017.

I 2016 har vi fortsatt å utvikle oppfølgingen og opplæringen av arbeidsgruppelederne. Høsten 2016 har vi også involvert tidligere arbeidsgruppeledere i utarbeidingen av opplæringen. Førsteamanuensis Ivar Nordmo fra institutt for pedagogikk har bidratt i år, i samarbeid med erfarne arbeidsgruppeledere. Hans Christian Farsethås fra Akademisk skrivesenter ved UiB har også hatt en økt med de nye arbeidsgruppelederne, og dette samarbeidet ønsker fakultetet å videreutvikle også på andre prosjekt. Opplæringen i høst har gitt mer rom for aktiv deltakelse, og vi har fått gode tilbakemeldinger på opplegget fra deltakerne.

I undersøkelser om frafall og i pedagogisk litteratur, ser man at det er de første ukene av det første semesteret som er kritiske for å hindre at ferske studenter slutter.[10] Vi har i prosjektet «Bedre språk, bedre jurister» sett en mulighet for å i større grad bruke arbeidsgruppelederne i oppfølgingen av førsteårsstudentene de første ukene av studiet.[11] Vi vurderer å gjennomføre prosjektet uavhengig av om fakultetet får tildelt prosjektmidler.

Dersom prosjektet skal gjennomføres, vil den såkalte «bli-kjent»-samlingen[12] forskyves til august. I den forbindelse vil vi videreutvikle innholdet i samlingen, bl.a. ved å la oss inspirere av informasjonsuken «På veg» [13] som de arrangerer ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet. I denne uken får de ferske realfagsstudentene hjelp til å planlegge studietiden sin ved å se på karrieremuligheter, studievaner etc. og slik inspirere og hjelpe dem til å sette seg klare mål for studiene.

---

[10] Se bl.a. Universitetsstyret, sak 124/15 og Harald Åge Sæthre: «Å tilrettelegge for at studentene skal lykkes»: http://uhu.uib.no/haas/SathreBIV15.pdf

[11] Søknad til Norgesuniversitetet, se punkt 8.4

[12] Bli-kjent samlingen ble innført fra studieåret 2008/2009 for å hjelpe studentene og arbeidsgruppelederne å skape et godt læringsmiljø i arbeidsgruppene. For de nye studentene er dette også en samling der de kan få en gjennomgang av arbeidsgruppenes funksjon i studiemodellen.

[13] http://www.uib.no/matnat/55518/p%c3%a5-veg-2016-kva-er-ditt-m%c3%a5l-med-studiet

1.12 Integrering av de innreisende studentene

Etter innføringen av kravet om obligatorisk engelskspråklig spesialemne i mastergraden i rettsvitenskap for studentene som ikke reiser på utveksling, oppfordret studiedekanen alle emneansvarlige på de engelske spesialemnene å legge til rette for samarbeid og informasjonsutveksling på tvers av studentgrupper/nasjonaliteter for å sikre bedre integrering og læringsutbytte.

Kommende emneevalueringer vil inkludere spørsmål som går på akkurat dette, men svar vil først være tilgjengelige når all undervisning er ferdig. Det er først etter at slike evalueringer er gjennomført at fakultetet vil kunne høste erfaringer om det er blitt en forbedring i integrering av internasjonale studenter gjennom økt deltakelse av norske studenter i de engelske spesialemnene.

Tiltaket er blitt presentert ved ulike anledninger til utenlandske partneruniversiteter og opplegget har vakt positiv interesse blant flere av dem. De ser jo verdien av tiltaket for studentene de sender på utveksling til UiB, og ser den positive effekten dette potensielt vil ha for studentene sine, selv om de kanskje ikke har mulighet til å innføre samme ordning for sine studenter lokalt.

Evaluering

Ny matrise for emneevalueringen som følger UiBs studiekvalitetssystem er vedtatt.[14] Ved å gå over til en treårig syklus for emneevaluering gis det rom for en mer dyptgående evaluering av emnene, og i dette arbeidet kan det være aktuelt å trekke inn både kollegaer, studenter og eksterne ressurspersoner. Studiedekanen vil i samarbeid med studieseksjonen og emneansvarlige utvikleinnholdet i denne evalueringen i løpet av våren 2017.

Vi vil også se på form og innhold i referansegruppemøtene i løpet av våren. Vi ønsker bl.a. mer tilbakemelding på digitale element i emnene etter hvert som dette tas i bruk i større utstrekning.

Fakultetets programsensorer har vært involvert i et seminar i høst som bl.a. hadde emneevaluering som tema. Programsensorene vil også delta på studiekvalitetsseminaret i januar.

Etter- og videreutdanning

Fakultetet tilbyr kun ett etter- og videreutdanningsemne i 2016, JUR601 Innføring i jus for næringslivet.

Gjennomføringen av JUR601 har vært svært vellykket i høst, og tilbakemeldingene fra studentene har vært positive. Emneansvarlig har brukt mye ressurser på å utvikle et godt og pedagogisk gjennomtenkt emne, og har i stor grad tatt i bruk mulighetene som ligger i Mitt UiB. Forelesningene har vært strømmet direkte og tatt opp og gjort tilgjengelig. Studentene har selv også vært aktive på siden i Mitt UiB. Erfaringene fra dette emnet er formidlet til de andre fagmiljøene ved UiB som arrangerer kurs for Addisco og dette har resultert i en søknad om midler til digital utvikling hos Norgesuniversitetet (se punkt 8.4).

Fredag 9. september ble alumnusdagen avholdt for tredje år på rad, med ca. 90 alumner til stede.

[14] Sak 37/16 i Studieutvalget 24.05.16

Fakultetet inviterte til et interessant faglig program med foredrag fra fakultetet ansatte, kommuneadvokaten, Inventura AS, Advokatfirmaet Kyrre og Finansforbundet, etterfulgt av god mat og drikke i vrimlearealet, med fest på Fjøset i studentregi som avslutning på kvelden.

Som i de to foregående årene var Advokatforeningen medarrangør, og alumnus som er medlemmer fikk godkjent seminaret som etterutdanning. Fakultetet og Advokatforeningen er innstilt på å fortsette med et alumnusdagskonsept som nå er blitt en tradisjon.

Internasjonalisering

1.13 Implementering og evaluering av JUS134-Kina

Ti studenter fra Bergen deltok på Chinese Law Summer Program ved Renmin University School of Law våren 2016. Sommeprogrammet er en del av emnet JUS134-Kina Rettshistorie og komparativ rett med særskilt fokus på kinesisk rettskultur. Etter endt kurs ble det foretatt en spørreundersøkelse til de deltakende studenter. Studentene kom med nyttige merknader og forslag til forbedringer av emnet JUS134-Kina (bl.a. om undervisning- og eksamensform). På bakgrunn av disse tilbakemeldingene ble det blant annet gjort noen endringer i emnebeskrivelsen for JUS134-Kina som vi få virkning fra og med våren 2017.

Studentene ble også bedt om å skrive en rapport om andre forhold enn bare undervisning og eksamen, bl.a. informasjon og tips om et opphold i Beijing og deres erfaringer. Disse rapportene er publisert på fakultetets nettsider.

Det er oppnådd enighet mellom Renmin University Shool of Law, Indiana University og fakultetet i Bergen om at vi kan sende 15 studenter til programmet i 2017. I oktober 2016 ble det holdt et nytt informasjonsmøte om JUS134-Kina og sommerprogrammet for 2017. Professor Tom Wilson fra Indiana University deltok på informasjonsmøtet.

Bergen Konfutse Institutt bidrog med økonomisk støtte til studentene som deltok på sommerprogrammet i Beijing, og dette videreføres i 2017. Bergen Konfutse Institutt har også utviklet et kurs i kinesisk språk og kultur som avholdes i perioden januar til april 2017. Studentene som deltar på dette kurset, og som tar den avsluttende testen, blir gitt økonomisk støtte til deltagelsen i sommerprogrammet.

1.14 Kombinasjon av studier og praksis i Kina

Semesterprogrammet i kinesisk rett, hvor studier hos våre partneruniversiteter kombineres med traineeopphold hos norske eller internasjonale bedrifter og organisasjoner i Kina, tilbys for første gang i vårsemesteret 2017. Ni studenter skal gjennomføre programmet. Som et ledd i realiseringen av dette programmet ble emnet JUS334 Chinese Law Clinical Programme opprettet, og emnebeskrivelsen publisert i løpet av høstsemesteret 2016. Studentene skal skrive en praksisrapport etter endt traineeopphold, og bestått rapport gir 10 studiepoeng.

Bergen Konfutse Institutt har utviklet et femukers kurs i kinesisk språk og kultur som gjennomføres i januar-februar 2017, med avsluttende test i februar. Deltagelsen i dette kurset er obligatorisk. Studentene

reiser til Beijing eller Shanghai ultimo februar 2017. Utplasseringen hos arbeidsgiverne i Beijing og Shanghai skjer parallelt med universitetsstudiene.

I løpet av høstsemesteret 2016 er studiedekan og studieseksjonen i dialog med både partneruniversitetene og arbeidsgiverne for å fastlegge detaljene rundt studier og praksisopphold. Det er utarbeidet en Learning Agreement som nedfeller formålet med, og det nærmere innholdet i, traineeoppholdet.

1.15 Implementering av obligatorisk engelsk spesialemne – internasjonalisering hjemme

Fakultetets langsiktige ambisjon er å opprette ytterligere to spesialemner i kinesisk rett, i tillegg til det allerede etablerte introduksjonskurset. Disse nye emnene skal gi rom for dypdykk i utvalgte forretningsjuridiske emner av særlig relevans for norsk næringsliv. Undervisningen skal gis av professorer fra våre partneruniversiteter i Kina. Da vil fakultetet kunne tilby et helt semesterstudium i kinesisk rett, og dette vurderes som strategisk viktig

Hovedformålet med kravet om engelskspråklig emne er å sikre at studentene som ikke velger utveksling som del av graden, også utvikler både språkkompetanse og interkulturelle ferdigheter.

For å sikre at flest mulig emner kan kombineres og slik tilrettelegge for at studentene kan få det størst mulige utvalg av norske og engelske spesialemner, har studieseksjonen gjort et større arbeid i vår for å sette timeplan og eksamensplan opp på en helt ny måte.

Vi prøver generelt å unngå overlapp for alle emner, men ved timeplanleggingen for høsten 2016 måtte vi ta hensyn til kravet om engelsk spesialemne for første gang, noe som gikk forholdsvis bra ved å bruke alle tilgjengelig timer i løpet av en dag, og booke 08.15-forelesninger i større grad. Vi har også tilstrekkelig undervisningsrom til at vi skal klare å unngå overlapp, men det avhenger selvfølgelig også av når de ulike foreleserne har mulighet til å undervise.

Det er imidlertid større utfordringer knyttet til eksamensplanleggingen, siden studentene kun kan velge emner som ikke har eksamen på samme dag. Mulighetene for kombinasjoner begrenses derfor fordi vi kun har tre uker med eksamen i spesialemner, mens vi arrangerer ca. 26 ordinære skoleeksamener for våre studenter på høsten.

Det er mulig det må legges klarere føringer på hvilke emner som bør kunne kombineres utover de som allerede eksisterer, dette for å unngå at det blir en mer eller mindre vilkårlig fordeling av de øvrige emnene.

1.16 Tiltak for å heve kvaliteten og læringsutbyttet ved utveksling

Studiedekanen og studieseksjonen arbeider kontinuerlig med å heve kvaliteten på utvekslingstilbudet. I løpet av vårsemesteret 2016, ble det vedtatt en reglementsendring i § 5-1 for å tydeliggjøre hvilket nivå emner tatt i utlandet må være på for å kunne forhåndsgodkjennes og deretter godskrives i inn graden. Som hovedregel kan bare emner på masternivå godkjennes.

Dragefjellet lærings- og formidlingssenter

Senteret er ledet av visedekan for digitalisering, har én fast ansatt digital produksjonsmedarbeider og engasjerer ellers eksterne medarbeidere når det er behov. Senteret skal være fakultets spydspiss når det gjelder digital formidling innen undervisning og forskning, og har også tatt på seg oppdrag fra fagmiljø utenfor fakultetet.

1.17 Filming av forelesninger

Videoopptak av forelesninger er forsøkt gjort automatisk i stadig større grad, for å frigjøre ressurser til andre oppgaver. Selv om vi fremdeles må redigere opptakene i etterkant, gjøres de fleste opptakene nå automatisk, noe som er arbeidsbesparende. Neste år vil det også være mulig å foreta automatiske opptak av de fleste spesialemner ved at UiB installerer nytt utstyr i seminarrom 2, der mesteparten av undervisningen i slike emner foregår.

1.18 Faglige tilpassede presentasjoner

I 2016 er det laget faglige tilpassede presentasjoner i Kontraktsrett II og EXFAC:

I Kontraktsrett II ble det gitt tips til studentene i forkant av eksamen, samtidig som enkelte utvalgte emner ble gjennomgått i en diskusjon mellom emneansvarlig og en annen underviser.

I EXFAC har både de emneansvarlige og andre fagpersoner blitt involvert i en rekke ulike introduksjonsvideoer til emnet.

I forbindelse med Forvaltningsrett I er det laget en egen video om kommentering av arbeidsoppgaver hvor tekst, grafikk og animasjoner er integrert i en samtale mellom to vitenskapelig ansatte.

Den største videoproduksjonen knytter seg imidlertid til Landslovsprosjektet, hvor det er laget omfattende presentasjoner av forskningstematikken og forskningsfunn. Disse opptakene er også brukt i undervisningen til JUS134 Rettshistorie og komparativ rett.

Fra november 2016 vil de emneansvarlige mer systematisk bli tilbudt denne typen opptak. Nye muligheter for videoopptak i fakultetets nye studio vil trolig øke produksjonen av faglig tilpassede opptak betydelig.

1.19 Filming av emnepresentasjoner

Filming av emnepresentasjoner har ikke vært et prioritert område i 2016.

Det er likevel laget en video som forklarer de faglige forbindelseslinjene mellom emnene JUS133 Metode- og rettskildelære og JUS134 Rettshistorie og komparativ rett. I tillegg har det blitt laget en video som presenterte emnet Konfliktmekling og God forvaltningsskikk for studentene.

Også dette arbeidet vil kunne gjøres mer systematisk med fakultetets nye studio. Det er også planlagt å gjøre opptak som presenterer fakultetets tilbud til internasjonale studenter.

1.20 Tverrfaglighet

Senterets oppdrag for andre fagmiljø ved UiB har vist at det digitale mediet kan være gunstig for å starte opp tverrfaglige diskusjoner, og for å opprette møteplasser for faglig diskurs som ellers ikke ville eksistert. Senteret vil utforske videre mulighetene dette kan gi.

1.21 Oppdrag for andre fagmiljø

Lærings- og formidlingssenterets utstyr og kompetanse har vist seg å være svært attraktivt for andre fagmiljø. Vi samarbeider kontinuerlig med kommunikasjonsavdelingen, og påtar oss oppdrag som kommunikasjonavdelingen ikke har kapasitet til å ta på seg. Vi har gjort oppdrag for Humanistisk fakultet og for Medisinsk-odontologisk fakultet, i tillegg til å gjøre opptak i forbindelse med Holbergprisen. Oppdragene gir lærings- og formidlingssenteret viktige erfaringer, og genererer også inntekter gjennom internfakturering mellom fakultetene.

1.22 Filming av disputaser

Det foreligger et dekanvedtak om opptak av disputaser, forutsatt samtykke fra de involverte. Fakultetet arbeider med å utvikle rutiner for å innhente de nødvendige tillatelser på forhånd og å utarbeide en plan for hvordan vi vil benytte materiale.

Andre tiltak

1.23 Lærlingeordning

Som et bidrag til UiB sitt «lærlingeløft» tok Det juridiske fakultet, som beskrevet i årsplanen, høsten 2016 inn to lærlinger i kontor- og administrasjonsfag. Begge skal være her i to år.

Lærlingene er tilknyttet hver sin seksjon, én i studieseksjonen og én i forsknings- og stabsseksjonen.. Det er utarbeidet læreplan med tilhørende oppgaver for lærlingen i studieseksjonen, og en tilsvarende læreplan for oppgaver i forsknings- og stabsseksjonen. Hver seksjon har en fagansvarlig som har ansvar for lærlingenes faglige opplegg og fungerer som deres kontaktperson.

Vi har integrert lærlingen vår i så mange arbeidsfelter som mulig denne høsten, og hun har også fått en god tilknytning til Informasjonssenteret.

1.24 Administrativ effektivisering, kvalitetsutvikling og forenkling

Studieseksjonen vil fortsette sitt kontinuerlige arbeid med å effektivisere, forbedre og forenkle prosesser og rutiner lokalt, og bidra til administrativ erfaringsutveksling ved hele UiB gjennom de mange fora vi er medlem av.

Det kan nevnes at fakultetet er med i et pilotprosjekt om *Erasmus without papers*, som dreier seg om å gå fra godkjenning og signatur av Learning Agreement på papir til elektronisk versjon av Learning Agreement (en kontrakt mellom studenten som skal på utveksling, partneruniversitet og fakultetet om hvilke fag som skal tas og godkjennes). Det implementeres for studenter fra fakultetet som skal på utveksling på vårsemesteret 2017. Pilotprosjektet har foreløpig noen "barnesykdommer" fordi plattformen fortsatt er

under utvikling men det vil trolig bidra til effektivisering av det administrative arbeidet rundt det for de internasjonale koordinatorer ved fakultetet.

I tillegg kan det nevnes at fakultetet i det siste året har gått for en omlegging av veiledning om utveksling. Det tilbys ikke lenger individuelle veiledningstimer, men veilederne er tilgjengelige oftere og for flere studenter med den nye ordningen der de kan treffes en gang i uken. Ved større pågang rundt søknadsfrist settes det opp flere forekomster av veiledning.

For videre effektivisering av saksbehandling rundt utveksling, skal digital post i større grad brukes for utsending av vedtak om forhånds- og endelig godkjenning via ePhorte.

Seksjonen bidrar inn i sentrale effektiviseringsprosjekt ved UiB: Nestleder i studieseksjonen er medlem av ressurs-gruppen i UiB sitt sentrale effektiviseringsprosjekt #ORG2022.

Utvikling som har skjedd utover tiltakene nedfelt i årsplanen

1.25 Honorarskjema

Da det våren 2016 ble klart at man nå skulle operere med to ulike hovedtariffavtaler[15] oppstod et behov for å innhente sensorenes fagforeningstilhørighet for å kunne utbetale riktig honorar. Studieseksjonen utførte derfor et større arbeid for å forenkle honorarprosessen, og honorarskjemaet i papir er nå erstattet av en digital løsning som har mange fordeler.

Den studieårsansvarlige slipper å holde styr på foreningstilhørighet og ulike satser – beregningene av honorar skjer nå automatisk. Koder, analysenumre o.l. er integrert i skjemaet, og behandlingstid i studieseksjonen er kuttet. Sensorene får umiddelbart kvittering (arbeidsavtale) når de sender skjemaet, og potensielt kan ventetiden for utbetaling bli kortere. Den totale arbeidsmengden knyttet til honorar vil gå ned for både studiesjef, studieårsansvarlige og HR.

I første omgang testes løsningen ut på de ordinære emnene på 1. – 4. studieår, men hvis alt går som det skal vil ordningen også implementeres på de øvrige emnene i løpet av vinteren.

1.26 Digital evaluering

Som nevnt i punkt 3 vedtok fakultetets studieutvalg i mai 2016 å innføre en ny syklus[16] for evaluering av emner ved Det juridiske fakultet, som blant annet innebærer at hvert emne blir evaluert hvert tredje år i stedet for hvert år. Fakultetet ønsker likevel å åpne for at studentene skal kunne få gi umiddelbare tilbakemeldinger på emner de tar, slik at vi kan gjøre justeringer der det måtte vise seg nødvendig. Dette har vi søkt å løse på to vis: det ene er at emneansvarlige som ønsker det kan avholde referansegruppemøter også utenom det som er nedfelt i evalueringssyklusen. Det andre grepet er ment å skulle fange opp de umiddelbare tilbakemeldingene studentene måtte ha på en enklest mulig måte. Løsningen ble å opprette et digitalt skjema, der studentene kan gi sine innspill. Studentene blir informert om skjemaets eksistens via melding i Mitt UiB på det enkelte emne. Hvor mange som vil benytte seg av denne muligheten er det for tidlig til å si så mye om, men vi kommer til å følge dette nøye framover.

---

[15] https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/hta-2016-2018/id696502/
[16] http://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/protokoll-su-20160524.pdf, sak 37/16

1.27 Rekruttering/presentasjonsfilm – Det juridiske fakultet

Et fakultet som ønsker samarbeid nasjonalt og internasjonalt har behov for god presentasjon av virksomheten. Dragefjellet lærings- og formidlingssenter har startet arbeidet med å utvikle en film som egner seg for å presentere fakultetet for omverdenen.

1.28 Prosjektsøknader til Norgesuniversitetet

Norgesuniversitetet er et forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet som bl.a. fremmer utvikling og bruk av teknologi for læring og fleksibel utdanning ved å finansiere utviklingsprosjekter ved universiteter og høgskoler. I vår lyste de ut prosjektmidler for prosjekter med oppstart i 2017, og som varer i inntil to år. Midlene skal gå til prosjekter innenfor tre innsatsområder:

•Aktiv læring

•Digitale læringsformer for arbeidslivet

•Digital vurdering[17]

Fakultetet har sendt tre prosjektsøknader i høst:

På oppdrag fra Addisco er det søkt om midler til prosjektet «Firenighet – tre emner i ny pedagogisk modell for arbeidslivspartner». Prosjektet skal utvikles i samarbeid med institutt for samfunnspsykologi og institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap. Prosjektet innebærer at emner på institutt for samfunnspsykologi og institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap skal legges opp etter modell av JUR601 Innføring i JUS for næringslivet.

Kjernen i prosjektet «Juridiske resonneringsstrukturar» er å lage en film på 70 min. som skal vise frem og forklare juristers grunnleggende resonneringsstrukturer de siste 1000 år.

«Bedre språk, bedre jurister» er et skrivekurs for førsteårsstudentene våre. Kurset legges til tidlig i det første semesteret av studiet. Deretter skal kurset følge studentene på 1. studieår gjennom studieåret. I tillegg skal alle emnene på 1. studieår implementere et særlig fokus på det språklige. Prosjektet legger også til rette for at arbeidsgruppelederne skal inn på et tidligere tidspunkt for å gi bedre trivsel, bedre læringsutbytte og mindre frafall (se punkt 2.3). [18]

Hvilke prosjekt som får tildelt midler blir avgjort i Norgesuniversitetets styremøte 13. desember. Det er i år 56 søknader fordelt på 20 institusjoner.

1.29 Dokumentasjon av seminarer – internt og eksternt

Dragefjellet lærings- og formidlingssenter har dokumentert flere seminarer i løpet av sommeren og høsten:

- Debatt om «Lov og litteratur»[19] arrangert av Fagutvalget for allmenn litteraturvitenskap på Hovedbiblioteket

---

[17] For mer informasjon om søknadskriteriene se her: https://norgesuniversitetet.no/prosjekter
[18] Se f.eks. her http://www.uib.no/jur/101771/%c3%b8kt-studietrivsel-gjennom-faglig-tilbakemelding for mer data på hvordan økt studietrivsel påvirker læringen positivt blant våre studenter.
[19] http://www.uib.no/jur/100709/debatt-lov-og-litteratur

- BREXIT-seminar ved fakultetet[20]
- Seminar om opphavsrett ved lenking på Internett arrangert ved fakultetet[21]

1.30 UTFORSK-midler fra Senter for internasjonalisering av utdanning (SIU)

Våren 2016 utviklet fakultetet sammen med Renmin University School of Law en felles søknad til SIU om delfinansiering av en rekke samarbeidstiltak for perioden 2017 til 2020. Søknaden hadde en økonomisk ramme på like i underkant av 2 millioner kroner, og den ble innvilget fullt ut. Noen av de omsøkte aktivitetene er allerede i gang. Dette gjelder bl. a. forelesningene i europeiske menneskerettigheter ved Renmin som studiedekanen holdt for andre gang våren 2016, og den årlige rundebordskonferansen med PhD-studenter fra de to institusjonene. Av nye tiltak som skal utvikles og iverksettes, er det særlig grunn til å nevne at det planlegges for et European Law Summer Programme ved fakultetet i Bergen for kinesiske studenter, med oppstart enten høsten 2018 eller høsten 2019. SIU har også gitt støtte til en internasjonal konferanse i april 2018 i Beijing med temaet The Role of Courts in Transitional Societies. Denne konferansen er planlagt å være et møtested for dommere og akademikere, men det vil også bli en egen sesjon hvor PhD-studenter skal presentere sine avhandlinger om dette temaet.

Tilbake til sakslisten

[20] http://www.uib.no/jur/99441/brexit-seminaret-5-juli
[21] http://www.uib.no/jur/101905/opphavsrett-ved-lenking-p%c3%a5-internett

Sak 85/16

Template for decisions on the revised version of JUS290-2-A from spring 2017.

Symbols
*** to be included in Studieplanen**
**** to be formulated appropriately in order for the texts to be suitable for publication on the course homepage**

Subject	
Course title	
Code	JUS290-2-A
Course title - short	Compare Law Cultures
Course title – bokmål*	Comparing Legal Cultures in Europe.
Course title – nynorsk*	Comparing Legal Cultures in Europe.
Course title – english*	Comparing Legal Cultures in Europe.
Number of credits*	10
Level (BA or MA)	MA
Course leader*	Professor Sören Koch
Subject lecturer(s)*	Andrew Simpson; Adelyn Wilson, Sören Koch
Contact person in the Administration (can be changed by the Admin. without a new decision)	elective.courses@jurfa.uib.no
Combines successfully with	- Introductory course for exchange students – Exploring the Norwegian legal culture. The course is not mandatory, however a good preparation for this course as it is based on the same operationalised concept of legal culture as JUS 290-2-A. In addition - JUS281-2-A Comparative Constitutional Law - JUS292-2-A Introduction to Chinese Law - JUS276-2-A Human Rights Law: Special Focus on Economic, Social and Cultural Rights
For courses in the law programme:	
- Course content**	**A comparative and historical analysis of the contemporary Scots, English, German and Norwegian legal cultures.** The objective of the course is to give students a better understanding for the legal cultural differences regarding the three main legal traditions in Europe – the common law, civil-law and mixed legal systems. Highlighting these differences by analyzing four jurisdictions (Germany, England, Scotland and Norway) will enable the students to identify and understand legal cultural differences and their origins and impact, and to provide a frame of reference for analysis of their home jurisdiction. By looking at the development of each legal culture we can find out how legal cultures can be shaped and adapt to changes in society. This is especially relevant for current debates concerning the globalization of law, EU-skepticism and other questions pertaining to the harmonization of law. Attending the course will enable the students to critically analyze and actively participate in such debates both internationally and in their home countries.
- Learning outcome**	1. The principal learning outcomes of the course are to a. enable the students to apply a legal cultural model introduced at the beginning of the course in order to b. identify similarities and differences in various legal cultures in Europe and by doing so c. compare central features in these legal cultures.

	2. In addition, the students will be able to use the functional approach to legal comparative research in order to a. describe and b. analyse different legal traditions in Europe. Because the lectures will highlight similarities and differences to the Norwegian Legal Culture the students will also c. gain a better understanding of their host country's legal environment. 3. Regarding the three modules of the course, the students will a. gain basic knowledge of the English, Scots and German legal cultures respectively. Based on this knowledge they will be able to b. observe, describe and evaluate specific institutional and intellectual features of these cultures. Furthermore, by looking into the culture's legal history they will, be able to c. acknowledge the difficulties which legal systems can face when adapting to the globalization of law. This will contribute to making the students aware of the obstacles to the interaction between national and international law. At the same time this will enable them to discuss possible solutions but also limits for the harmonization of legal cultures in Europe.
- Literature**	Sunde, Skodvin and Koch (eds), *Comparing Legal Cultures*, (Bergen, forthcoming 2017); Simpson and Wilson, *Scottish Legal History*, *1000-1707* (Edinburgh, forthcoming 2017), Baker, *Introduction to English Legal History* (Oxford, 4th edn 2002) Note: although two of the books listed here are forthcoming, full drafts exist and will be made available to the students as per the permission of the authors, editors and publishers.
Teaching:	
- teaching semester (autumn/spring)*	Spring
- teaching methods*	Lectures
- teaching language*	English
- compulsory elements*	- One paper 300 – 500 words, to be peer assessed by other students. This will not count towards the overall mark for the course but must be completed in order to be eligible to sit the exam.
Admission/admittance regulation:	
- general admittance requirements*	INTL-JUS, MAJUR, MAJUR2, JUSVALG POSTJUR The course is available for the following students: - Admitted to the integrated master programme in law - Admitted to the two-year master programme in law - Granted admission to elective courses at the Faculty of Law - Granted additional right to study following completed master degree in law at UiB - Exchange students at the Faculty of Law The pre-requirements may still limit certain students' access to the course
- course admission*	StudentWeb
- capacity of course participant	Not limited
- private candidate admittance*	None
Exam:	

- examination semester (Autumn/Spring)*	Spring. Reserved for students who completed the formative assessment (i.e. essay and peer review process)
- type of examination * o semester with teaching o semester without teaching	Home exam Exam in teaching semesters only.
- duration of exam*	5 days
- examination language* - the exam question - the answer	 English English
- grade system*	Graded scale with 5 levels from A to E for passes and F for fail, see Section 3-1 no. 2, first sentence of *Studieplanen for masterstudiet I rettsvitenskap ved UiB*.
Remedies permitted in addition to § 3-6	Open book
Basic admission requirements (including language requirements):	
- compulsory*	Three years of university studies, English
- recommended*	
Academic overlap with other courses*	
Evaluation*	According to Law faculty routines
Contact information* - Department/Institute/ Faculty	Contact Administration: elective.courses@jurfa.uib.no Department: **The Faculty of Law** Visiting address: Magnus Lagabøtes plass 1 Office hours: 09.00 – 14.00. Postal address: Postboks 7806 Post number and city: 5020 BERGEN Phone: + 47 55 58 95 00 Fax: + 47 55 58 95 10 Web: http://www.uib.no/en/jur
Target group(s)	Law students, students of political science, comparative politics, history students. Useful also for students on JUS134 Rettshistorie og komparativ rett with a special interest in comparative law.
The need for adjustment with regard to the target groups	None
Financing of the course	Ordinary
Resources	
- course leader	Internal professor
- teaching resources	Andrew Simpson and Adelyn Wilson from Aberdeen University.
- administrative resources	Regular internal
Relevance of the course	This course gives students a coherent understanding of diverse legal cultures, which is an important skill for understanding one's own legal culture. We come to dialogues about the law with the preconceptions of our own legal systems, known as legal socialisation. This course will allow students to engage in a global as well as a national dialogue about law and appreciate and understand the diversity of legal cultures. The students will therefore be equipped to conduct cross+cultural dialogues and make them more able to participate in the global appreciation of culture, peoples and law.

Tilbake til sakslisten

Sak 86/16

JUS276-2-B European Civil and Political Human Rights – endring i emnebeskrivelse

Vi har fått en henvendelse fra emneansvarlig Jon Petter Rui:

1. For å gjøre tittelen på faget litt kortere og lettere, ønsker jeg å endre det til: European Human Rights. […]
2. Jeg har fått en god del forespørsler om kurset allerede, og tror det kan bli en del studenter. Jeg ønsker derfor å gjøre den obligatoriske muntlige presentasjonen optional. […]

Kurset tilbys om våren, og det er ønskelig at eventuelle endringer i emnebeskrivelsen er oppdatert når emnet lanseres for vårens studenter. Derfor bør eventuelle vedtak fattes nå.

På denne bakgrunnen foreslås følgende vedtak:

1. Emnets navn endres fra European Civil and Political Human Rights til European Human Rights.
2. «Obligatorisk undervisningsaktivitet: One oral presentation, approximately 20 minutes.» fjernes fra emnebeskrivelsen.
3. «Optional oral presentation, approximately 20 minutes.» går inn i «Undervisningsformer og omfang av organisert undervisning».

Tilbake til sakslisten

Sak 87/16

JUS250-2-B Autonomi og tvang i helse- og sosialsektoren. Midlertidig endret prøvingsform.

Vi har fått en henvendelse fra emneansvarlig Karl Harald Søvig:

Siden jeg har forskningstermin, blir det for arbeidskrevende å ha «vanlig opplegg» med hjemme- og skoleeksamen, særlig når vi de siste årene har hatt en gledelig økning i antall påmeldte. Jeg søker derfor SU om at kurset går våren 2017 bare med skoleeksamen.

Kurset tilbys om våren, og det er ønskelig at eventuelle endringer i emnebeskrivelsen er oppdatert når emnet lanseres for vårens studenter. Derfor bør eventuelle vedtak fattes nå.

På denne bakgrunnen foreslås følgende vedtak:

1. «Obligatorisk undervisningsaktivitet»: Like under overskriften tilføyes: Våren 2017 er det ingen obligatorisk undervisningsaktivitet.
2. «Vurderingsformer» gis slik tilføyelse:
   •I semestre med undervisning: Oppgave teller 50 %, fire timer digital skoleeksamen teller 50 %
   Våren 2017 er det bare fire timer digital skoleeksamen; den teller 100 %.
   •I semestre uten undervisning: Fire timer digital skoleeksamen.

Tilbake til sakslisten

Sak 88/16

JUS286-2-A Constitution and politics. Midlertidig endret prøvingsform.

Emneansvarlig for JUS286-2-A Constitution and politics ber om at samme ordning gjøres gjeldnede for dette emnet, som det han har søkt om for JUS250-2-B.

Saken ble behandlet på grunnlag av muntlig framstilling i møtet.

Studieutvalget sluttet seg til en «tilsvarende ordning» for dette emnet som for JUS250-2-B.

Tilbake til sakslisten

UNIVERSITETET I BERGEN
DET JURIDISKE FAKULTET

REFERAT
FORSKNINGSUTVALGET
TIRSDAG 29. november 2016 KL. 12.15 – 13.45

Til stede: Berte-Elen Konow (leder), Thomas Eeg, Knut Einar Skodvin, Marianne Nerland, Bente Rosnes, Tommy Flesland, Lise Carlsen, Henning Simonsen (sekretær/referent).
Fra administrasjonen: Birgit Falch

Saksliste:

29/16 Godkjenning av innkalling, saksliste - og referat fra møtet 17. oktober 2016
Godkjent.

30/16 Stipendiat – tilsetting
Vedtatt på sirkulasjon tidligere i november:
«Forskningsutvalget tilrår at Øyvind Røed tilsettes i den utlyste stillingen som stipendiat. Øyvind Røed tas opp på ph.d.-programmet i rettsvitenskap ved Det juridiske fakultet ved Universitetet i Bergen under forutsetning av at Tilsettingsutvalget treffer vedtak om tilsetting.
Utvalgsleder gis fullmakt til å oppnevne hovedveileder under forutsetning av at Tilsettingsutvalget treffer vedtak om tilsetting.»

31/16 Stipendiat – tilsetting
Vedtatt på sirkulasjon tidligere i november (Knut Einar Skodvin erstattet av Halvard Fredriksen grunnet inhabilitet):
«Forskningsutvalget tilrår at Mari Knapstad Nilssen tilsettes i den utlyste stillingen som stipendiat i skatterett/kontraktsrett eller formuerett.
Mari Knapstad Nilssen tas opp på ph.d.-programmet i rettsvitenskap ved Det juridiske fakultet ved Universitetet i Bergen under forutsetning av at Tilsettingsutvalget treffer vedtak om tilsetting.
Utvalgsleder gis fullmakt til å oppnevne hovedveiledere under forutsetning av at Tilsettingsutvalget treffer vedtak om tilsetting.

Forskningsutvalget tilrår at Brage Thunestvedt Hatløy tilsettes i den utlyste stillingen som stipendiat – åpen stilling.
Brage Thunestvedt Hatløy tas opp på ph.d.-programmet i rettsvitenskap ved Det juridiske fakultet ved Universitetet i Bergen under forutsetning av at Tilsettingsutvalget treffer vedtak om tilsetting.
Utvalgsleder gis fullmakt til å oppnevne hovedveileder under forutsetning av at Tilsettingsutvalget treffer vedtak om tilsetting.»

32/16 Orienteringssaker

- Oversikt over midlertidig vitenskapelige ansatte (inkl. alle på ph.d.-programmet) pr. 24.11. 2016 – *tatt til etterretning*
- Oversikt tilskuddsreiser/vit.ass/språkvask pr. 24.11.2016 – *tatt til etterretning*

33/16 Opptak på ph.d.-programmet

Vedtak:

«Forskningsutvalget tilrår at Siri Nilssen, tilsatt ved Universitetet i Agder fra 1. januar 2017, tas opp på ph.d.-programmet i rettsvitenskap ved Det juridiske fakultet ved Universitetet i Bergen. Hilde Hauge oppnevnes som hovedveileder. Det forutsettes at det oppnås enighet mellom institusjonene vedrørende kostnadene som påløper ved fakultetet i denne forbindelse.»

34/16 Statusrapport – årsplan for forskning 2016

Det ble fremlagt to forslag om tilleggstekst til vedtaket ut over den første setningen. De to forslagene var som følger:

1) I lys av rekrutteringssituasjonen ved fakultetet (punkt 2.1. i statusrapporten) bør fakultetsstyret på møtet 13. desember 2016 diskutere muligheten for utlysning av en førstestilling innen satsningsområdet store globale samfunnsutfordringer.
2) I lys av rekrutteringssituasjonen ved fakultetet (punkt 2.1. i statusrapporten) bør fakultetsstyret på møtet 13. desember 2016 diskutere muligheten for utlysning av en førstestilling innen ett av fakultetets satsningsområder.

De to alternativene ble satt opp mot hverandre i voteringen, og alt. 2 ble vedtatt med 5-2 i stemmetall.

Vedtaket ble da som følger:

'Statusrapport for årsplan forskning 2016 tas til etterretning.
I lys av rekrutteringssituasjonen ved fakultetet (punkt 2.1. i statusrapporten) bør fakultetsstyret på møtet 13. desember 2016 diskutere muligheten for utlysning av en førstestilling innen ett av fakultetets satsningsområder.'

35/16 Tillegg i reglement for midtveisevaluering for ph.d.-kandidater

Vedtak:

'Forskningsutvalget gir sin tilslutning til at reglementet for midtveisevaluering for ph.d.-kandidater ved fakultetet endres i tråd med saksnotatet, etter forslag fra Forskningsadministrativ avdeling ved UiB.'

36/16 Søknad om reisestøtte – København

Vedtak:

'Forskningsutvalget innvilger inntil kr. 9 000 til Camilla Bernt for deltakelse på nordisk meklingskonferanse i København 19.-20. januar 2017.'

37/16 Eventuelt – orienteringssak

Lise Carlsen orienterte om at Juridisk studentutvalg (JSU) hadde kontaktet de prosjektansvarlige for prosjektet 'Klart språk i undervisningen og forskningen' ved Det juridiske fakultetet, UiO, og spurt hvilken rolle de så for seg for fakultetet i Bergen. De har ikke fått svar ennå, men JSU er invitert til å stille med to representanter ved den første faglige samlingen i prosjektet i Oslo i uke 50, noe de vil gjøre.

Berte-Elen Konow
leder

Henning Simonsen
sekretær

UNIVERSITETET I BERGEN
DET JURIDISKE FAKULTET

REFERAT
HMS-utvalget ved Det juridiske fakultet
TORSDAG 20. oktober 2016 13:00 – 14:00

Tilstede:
Linjeledere: Øystein L. Iversen og Birgit Falch
Hovedverneombud: Sigrid Haugros
Vernetjeneste: Tine Eidsvaag, Bente Rosnes
HMS-koordinator: Anita H. Garden

Saksliste:

04/16 Gjennomgang av referat fra forrige møte

Det var ingen merknader til referatet.

05/16 Status for HMS-møtet 2016:

Hvert år skal det gjennomføres et allmøte der det psykososiale arbeidsmiljøet er tema. Planlagt dato for 2016 er 14. desember (kl. 13-15). Agenda for årets møte ble diskutert.
Eli Glambek (HiB) er kontaktet for å lede årets HMS-møte. Agenda blir planlagt videre i samarbeid med henne i møte 3. november.

06/16 Ny handlingsplan ved UiB

Den nye handlingsplanen ble gjennomgått.
Oppfølging: HMS skal være tema enten som egen sak, eller som orienteringssak i hvert fakultetsstyremøte. Dette følges opp blant annet ved at referat fra HMS-utvalgsmøtene legges ved som orienteringssak.

07/16 Vernerunde

Det skal gås vernerunder i uke 47, 21. og 22. november. Én for hvert av de to verneområdene ved fakultetet.

07/16 Valg av verneombud

Det har kommet inn forslag på verneombud fra administrasjonen. Leder utnevner verneombud fra de vitenskapelige og hovedverneombud.

AHG

UNIVERSITETET I BERGEN
Det juridiske fakultet

HR-avdelingen

Referanse	Dato
2016/9897-ANIGA	02.12.2016

Valgprotokoll – verneombud og hovedverneombud med varaer ved Det juridiske fakultet for funksjonsperioden 2017-2018

Verneområde: 6.1 Det juridiske fakultet – administrasjonen

Følgende kandidater ble foreslått og har sagt seg villig til å være verneombud og varaverneombud:

- Verneombud: Sigrid Haugros, førstekonsulent, Studieseksjonen
- Varaverneombud: Bente Rosnes, seniorkonsulent, Forsknings- og stabsseksjonen

Verneområde: 6.2 Det juridiske fakultet – vitenskapelige

Ingen kandidater ble foreslått som verneombud. Leder har utpekt følgende:

- Verneombud: Tine Eidsvåg, professor
- Varaverneombud: Agnes Camilla Bernt, professor

Hovedverneområde: 6.0 Det juridiske fakultet
Det kom ingen forslag til hovedverneombud. Leder har utpekt følgende:

- Hovedverneombud: Sigrid Haugros, førstekonsulent, Studieseksjonen
- Varahovedverneombud: Bente Rosnes, seniorkonsulent, Forsknings- og stabsseksjonen

Vennlig hilsen

Birgit Falch
seksjonssjef

Anita Hadziavdic Garden
rådgiver

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Det juridiske fakultet
Telefon 55589500
post@jurfa.uib.no

Postadresse
Postboks 7806
5020 Bergen

Besøksadresse
Magnus Lagabøtesplass 1,
5010 Bergen
Bergen

Saksbehandler
Anita Hadziavdic Garden
+47 55 58 96 76

UNIVERSITETET I BERGEN (UiB) er eit internasjonalt anerkjent forskingsuniversitet med over 14 000 studentar og vel 3500 tilsette ved seks fakultet og Universitetsmuseet. Universitetet er lokalisert midt i hjartet av Bergen. Det viktigaste bidraget universitetet gjev til samfunnet er framifrå grunnforsking og utdanning med ei stor fagleg breidd.

Førsteamanuensis i rettsvitskap (prosjektleiar) – Politi- og påtalerett

Ved Det juridiske fakultet er det ledig ei fast stilling som førsteamanuensis i rettsvitskap med krav om særleg kompetanse innan politi- og påtalerett. Den som blir tilsett vil dei første fem åra leie det nye prosjektet 'Politi- og påtalerett', ei større femårig satsing finansiert av Bergens forskningsstiftelse, Politidirektoratet og fakultetet. Planlagt start på prosjektet er1. mars 2017.

Det juridiske fakultet har 38 professorar, 6 professor II, 10 førsteamanuensar, 1 førsteamanuens II, 30 stipendiatar/universitetslektorar, 3 forskarar, 3 post.doc og 29 teknisk-administrativt tilsette i faste og mellombels stillingar. Fakultetet har om lag 2000 studentar. Av desse er om lag 100 innreisande utvekslingsstudentar.

Ved fakultetet blir det undervist til graden master i rettsvitskap og ph.d.-graden.

Nærare opplysningar om fakultetet går fram av heimesida som har web-adresse: http://www.uib.no/jur

Undervisningsspråket er til vanleg norsk. Det blir kravd at den som blir tilsett kan undervise på norsk eller eit anna skandinavisk språk innan to år etter tilsetjinga.

For å bli tilsett må søkjaren ha mastergrad i rettsvitskap eller tilsvarande juridisk utdanning og norsk doktorgrad i rettsvitskap eller tilsvarande rettsvitskapleg kompetanse.

Søkjarar må dokumentere generell rettsvitskapleg kompetanse, med særleg vekt på påtalerett. I tillegg til prosjektleiaransvaret, er søkjaren også tiltenkt særleg ansvar for eit delprosjekt med arbeidstittelen 'Påtalemyndighetens rolle i straffesaksbehandlingen – behov for ny rettslig regulering og nye virkemidler?' Søkjaren må kunne vise til minst eitt større arbeid, med ein djuptgåande analyse med grunnlag i norske rettskjelder og folkerettslege kjelder, innanfor påtalerettslege spørsmål.

Det vil òg bli lagt vekt på personlege eigenskapar og erfaring frå Den offentlege påtalemakt. Søkjarane må ha gode samarbeidseigenskapar og evne til å bidra til oppbygging av eit godt fagmiljø. I søknaden skal søkjaren gjere greie for sine mål for forskingsaktiviteten og for sin deltaking i forskingsverksemnda ved fakultetet. Dette samlast i ei prosjektskisse på minst to sider.

Ein sakkunnig komité skal vurdere søkjarane sine kvalifikasjonar. Hovudvekta vil bli lagt på vurderinga av dei innleverte vitskaplege arbeida. Det vil vidare bli lagt stor vekt på om søkjaren har generell kompetanse innafor fag som inngår i fakultetet sitt masterstudium, og at søkjaren er fagleg egna til å leie det ovannemnde forskingsprosjektet.

Det vil dessutan bli lagt vekt på pedagogiske kvalifikasjonar, erfaring med undervisning som byggjer på problembasert læring, erfaring frå populærvitskapleg formidling, relevant praksis, fagpolitisk og administrativt arbeid. Den som blir tilsett, vil få medansvar for undervisninga, og då særleg på masterstudiet ved Det juridiske fakultet i Bergen, og for den vidare utviklinga av studiet på denne studieordninga. Søkjaren skal difor gjere greie for kvalifikasjonane og planane sine for undervisning på denne studieordninga og knytte det opp mot planane sine for forskingsaktiviteten. Vi viser elles til dei generelle reglane ved universitetet om at innanfor si normale arbeidsplikt og faglege kompetanse kan den som blir tilsett også bli pålagt undervisning, rettleiing og eksamensarbeid utanfor den organisasjonseininga stillinga er knytt til.

Den som blir tilsett må ha pedagogisk basisutdanning, men søkjarar som ikkje fyller dette kravet kan ved tilsetjinga få tilbod om opplæring og må dokumentere at utdanninga er fullført innan utløpet av prosjektperioden.

I prosjektperioden (1. mars 2017- 28. februar 2022) må det påreknast noko undervisning. Etter prosjektperioden vil normalt nærare 50% av arbeidstida vere sett av til forsking og forskingsrelatert verksemd, og nærare 50% av arbeidstida til undervisning og undervisningsrelatert verksemd (m.a. rettleiing og eksamen) og resten til administrativ verksemd.

Den som blir tilsett, må vere villig til å engasjere seg i utviklingsarbeidet innan sitt eige fag og for universitetet som heilskap.

Løn etter lønssteg 72-77 (kode 1011/LR24), i lønsregulativet til staten. Dette utgjer for tida kr 643 900- kr 720 000. Frå bruttoløna blir det trekt pliktig innskot til Statens Pensjonskasse. For særleg kvalifiserte søkjarar kan det verte aktuelt å vurdere høgare løn.

Universitetet i Bergen nyttar «meroffentlighet» ved tilsetjing i vitskaplege stillingar. Opplysningar om søkjaren kan bli gjort offentlege sjølv om søkjaren har oppmoda om ikkje å bli ført på søkjarlista. Dersom oppmodinga ikkje blir teken til følgje, skal søkjaren varslast om dette.

Den statlege arbeidsstyrken skal i størst mogleg grad spegle mangfaldet i befolkninga. Det er difor eit personalpolitisk mål å få ei balansert alders- og kjønnssamansetjing og rekruttere personar med innvandrarbakgrunn. Personar med innvandrarbakgrunn og nedsett funksjonsevne blir oppmoda om å søkje stillinga. Den som blir tilsett må rette seg etter dei retningslinene som til ei kvar tid gjeld for stillinga.

Utfyllande opplysningar om stillinga og om prosjektet kan ein få ved å vende seg til dekan Asbjørn Strandbakken, e-post: asbjorn.strandbakken@uib.no.

Søkjarar må oppgje dei arbeida eller delar av arbeida som det skal leggjast særleg vekt på ved vurderinga. Desse bør ikkje vere fleire enn 15.

Søknad og CV skal sendast elektronisk via linken på denne sida «Søk denne stilling» til Universitetet i Bergen

Kopiar av vitnemål og attestar, vitskaplege arbeid og ei liste over desse (i alt 3 eksemplar/sortert i 3 like bunkar) sendast til Universitetet i Bergen, Det juridiske fakultet, Postboks 7806, 5020 Bergen innan søknadsfristen.

Dei vitskaplege arbeida og vitnemål må vere på eit skandinavisk språk eller engelsk. Vitskaplege arbeid på andre språk kan godkjennast etter særskild søknad innan søknadsfristen. Omsetjingar av vitnemål og vitskaplege arbeid må sendast fakultetet innan søknadsfristen.

Innleverte vitskaplege arbeid blir ikkje returnert med mindre søkjaren ber om dette i søknaden.

Søknaden må dessutan innehalde namn og kontaktopplysningar til referanse som kan stadfeste korleis søkjaren fungerer i undervisningssamanheng.

Det kan bli nytta intervju i tilsettingsprosessen, og det kan bli aktuelt å nytte prøveforelesing.

Det blir elles vist til rettleiing for søkjarar på webadresse: https://www.uib.no/jur/om-fakultetet/reglement-og-retningslinjer

Søknadsfrist: 29.12.2016

Søknaden skal merkast: 16/9718